

Mjölby kommun  
mjolbykommun@mjolby.se

2023-11-14

1 (18)

Dnr SI 2023:5516

# Beslut

---

efter planerad kvalitetsgranskning vid  
Vifolkaskolan 7-9 i Mjölby kommun

## Inledning

---

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Vifolkaskolan 7-9 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

### Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

### Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

### Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Vifolkaskolan 7-9 i följande utsträckning:

#### **Rektors ledarskap**

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera hur lärarna i sin undervisning arbetar utifrån läroplanens jämställdhetsuppdrag för att i nästa steg skapa ett systematiskt arbete kring hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen.

**Undervisning**

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

**Trygghet och studiero**

Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med personalen fortsätta att utveckla det samlade arbetet med att skapa trygghet på skolan.

**Bedömning och betygssättning**

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

**Uppföljning**

Huvudmannen ska senast den **17 maj 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:5516) i de handlingar som sänds in.

## Skolinspektionens bedömning

---

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

### Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Vifolkaskolan 7-9 leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka samt leder ett utvecklingsarbete på skolenheten.

Skolenhetens arbets- och förhållningssätt kommuniceras till lärarna. Vidare följer rektorn systematiskt upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat samt undervisningens genomförande. Utifrån uppföljning och analys fattar rektorn beslut om utvecklingsinsatser samt resursfördelning. Rektorns uppföljning och analys av hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen är dock begränsad. Vidare saknar skolenheten ett strategiskt jämställdhetsarbete.

#### Ledning och organisation

Rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka med varandra. Av inskickad dokumentation och av intervjuer med rektorn, lärare och representanter för elevhälsan framgår att lärarna träffas i olika forum så som regelbundna möten i arbets- och ämneslag. Vid arbetslagens möten deltar även representanter från elevhälsan och arbetslagsledarna för information mellan arbetslagen och skolledningen. Av intervjuer med lärarna framgår att i ämneslagen delar till exempel lärarna med sig av erfarenheter och material samt planerar tillsammans. Lärarna sparar och delar arbetsmaterial digitalt med varandra, vilket är till hjälp för nyanställda och obehöriga lärare. Vidare har lärarna sina kontorsplatser placerade i närheten av varandra i ämneslagen vilket ger dem möjlighet att samverka.

Rektorn leder ett utvecklingsarbete på skolenheten som ger avtryck i undervisningen. Det framgår av inskickad dokumentation att skolenheten under läsåret 2022/23 har haft tre mål för elevernas kunskapsresultat: öka antalet elever som blir behöriga till gymnasiet, ökad likvärdighet kring betyg och bedömning samt skapa förutsättningar för kollegialt lärande i ämnet matematik. Insatserna följs upp av rektorn tillsammans med lärarna i arbetslag och ämneslag inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet på skolenheten.

Skolenhetens arbets- och förhållningssätt kommuniceras till lärarna. Lärarna uppger i intervju att frågor kring gemensamma rutiner och strategier på skolenheten diskuteras på arbets- och ämneslag, men även på arbetsplatsträffar. Exempelvis nämner lärarna att det finns gemensamma rutiner kring lektionsstruktur samt hur lärare delar med sig av lektionsplaneringar på skolenhetens digitala lärplattform. Granskningen visar även att det finns ett arbete för att introducera och ge nyanställda och obehöriga lärare stöd i arbetet. Av intervju med rektorn framgår att nyanställda lärare introduceras enligt en kommungemensam rutin. Rektorn har introduktionssamtal med nyanställda

och de tilldelas en mentor. Vidare framgår att obehöriga lärare får stöd av sina kollegor i ämneslagen.

#### Uppföljning, analys och utvecklingsåtgärder

Granskningen visar att rektorn systematiskt följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat. Av inskickad dokumentation och intervju med rektorn framgår att rektorn följer upp elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen fyra gånger per läsår och att resultaten analyseras såväl i arbetslag och ämneslag som av skolledningen. Uppföljning och analys sker utifrån klass, årskurs och kön och omfattar även resultat på nationella prov. Lärarnas analyser av elevernas kunskapsresultat i slutet av varje läsår delges rektorn som gör en egen analys av helheten vilket är en del av skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Vidare framgår av intervjuer med rektorn och elevhälsan att det även sker en uppföljning av elevernas kunskapsutveckling under terminerna i syfte att identifiera elever som riskerar att inte nå de kriterier som minst ska uppnås. Av intervju med rektorn samt av inskickad dokumentation framgår att det vid analys av kunskapsresultaten framkommit att flickors genomsnittliga meritvärde har minskat. En förklaring som ges till detta är att flickors skolfrånvaro har ökat. Samtidigt är det fler flickor som når de högre betygen i flera ämnen. Vidare har det genomsnittliga meritvärdet för elever i årskurs 9 de senaste åren sjunkit, vilket i rektorns analys beskrivs kunna bero på att skolenheten har haft svårt att rekrytera legitimerade lärare i flera ämnen vilket påverkat utbildningens kvalitet och verksamhetens behov.

Rektorn följer upp undervisningens genomförande. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att tidigare rektorn följde upp lärarnas undervisning genom lektionsbesök, medarbetarsamtal med lärare samt samtal med elever. Den nya rektorn har ännu inte genomfört några lektionsbesök. Rektorn beskriver dock att lärarna i ämneslagen har analyserat undervisningen och konstaterat utvecklingsbehov vilka sammanställts i ett måldokument för de olika ämnena. Ämnesmålen har i sin tur utgjort grund för enskilda lärares måldokument som diskuteras vid medarbetarsamtalen. Lärarna beskriver att rektorn även följer upp undervisningen genom elevers enkätsvar och genom att ta del av minnesanteckningar från exempelvis arbetslagsmöten.

Rektorns uppföljning av hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen är begränsad. Elevhälsans representanter uppger att diskussioner kring värdegrundsfrågor sker i arbetslagen, exempelvis kring ett specifikt område eller att lärare förmedlar till övriga i kollegiet hur de arbetar med värdegrundsfrågor i undervisningen. Skolans värdegrundsarbete följs upp genom bland annat en kommungemensam trygghetsenkät och genom en analys av det senaste läsårets

kränkingsanmälningar, men av intervjun med rektorn framgår att det inte görs någon strukturerad uppföljning av hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen.

Utifrån uppföljning och analys fattar rektorn beslut om utvecklingsinsatser samt resursfördelning. Av intervju med rektorn samt av inskickad dokumentation framgår att rektorn har identifierat flera utvecklingsbehov och utifrån det vidtagit åtgärder. För att öka elevernas måluppfyllelse i ämnet matematik har rektorn inför läsåret 2022/23 beslutat om insatser för att skapa ytterligare förutsättningar för kollegialt lärande i ämneslaget. Vidare sker ett arbete för att öka kunskaperna kring stöd och hjälpmedel för undervisande lärare i matematik samt att en extra lärare finns i ämnet i syfte att stödja undervisningen och elevernas kunskapsutveckling. Utöver dessa insatser initierades läsåret 2022/23 en kommungemensam insats för att öka måluppfyllelsen i matematik, vilken fortfarande pågår. Av inskickad dokumentation framgår att rektorn tagit beslut om att behörig personal i flera ämnen ska stödja obehöriga lärare med såväl planering och bedömning som att ge stöd i klassrummet. Av intervjuer med rektorn och elevhälsans representanter samt av inskickad dokumentation framgår vidare att rektorn under läsåret 2022/23 gett ett riktat uppdrag till en specialpedagog att följa upp elevers närvaro.

#### Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att skolenheten saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete. Av intervjuer med företrädare för elevhälsan och lärare framgår att elevers kunskapsresultat analyseras utifrån kön. Även skolenhetens trygghetsenkät analyseras utifrån kön. Rektorn uppger att den senaste elevenkäten visade att eleverna upplever att lärare behandlar pojkar och flickor olika. Gemensamma diskussioner med lärarna fördes kring detta i samband med läsårsstart. Av intervjuer med företrädare för elevhälsan, lärare och rektorn framgår emellertid att det i övrigt saknas ett gemensamt jämställdhetsarbete på skolenheten. Företrädare för elevhälsan och lärare uppger exempelvis att gemensamma strategier och förhållningssätt kopplat till jämställdhet inte närmare har diskuterats bland personalen. Härutöver uppger rektorn att det finns ett behov på skolenheten att höja kompetensen kring jämställdhet samt ta fram gemensamma verktyg för skolenhetens jämställdhetsarbete.

#### Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera hur lärarna i sin undervisning arbetar utifrån läroplanens jämställdhetsuppdrag för att i nästa steg skapa ett

systematiskt arbete kring hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att skolans jämställdhetsarbete behöver utvecklas och bli en del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Skolans resultat följs upp utifrån kön och vissa åtgärder sätts in utifrån vad resultaten visar, men i övrigt saknar skolenheten ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Av Lgr 22, avsnitt 1, framgår bland annat att skolan ska verka för jämställdhet. Skolan ska därmed gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla människor, oberoende av könstillhörighet. I enlighet med grundläggande värden ska skolan också främja interaktion mellan eleverna oberoende av könstillhörighet. Genom utbildningen ska eleverna utveckla en förståelse av hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmonster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor. Av avsnitt 2.1 framgår vidare att läraren ska synliggöra och med eleverna diskutera hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter, samt hur könsmonster kan begränsa egna livsval och livsvillkor. Läraren ska också planera och genomföra undervisningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete följa upp och analysera hur lärarna i sin undervisning arbetar utifrån läroplanens jämställdhetsuppdrag. Vidare kan rektorn behöva göra ytterligare kartläggningar och analyser för att få en bredare bild av hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningen. Genom att kartlägga den egna verksamheten blir det möjligt att få syn på utvecklingsområden och styrkor och på så sätt utveckla undervisningens kvalitet. Delar som kan vara av vikt ur ett ledningsperspektiv är bland annat att ta reda på om lärarna har de förutsättningar som behövs för att kunna bedriva jämställdhetsarbetet. Det kan handla om att ha kunskap om normer ur flera olika perspektiv samt kunskap och stöd för att granska den egna undervisningen ur ett jämställdhetsperspektiv.

## Undervisning

### Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att undervisningen är målfokuserad, strukturerad och varierad. Den innehåller ett aktivt lärarstöd samt inslag som syftar till att stärka och motivera eleverna. Vidare anpassar lärarna undervisningen så att den stimulerar och utmanar alla elever samt att lärarna ger eleverna möjlighet att ta ansvar för och utveckla strategier för sitt lärande. Dessutom involveras eleverna i planering och utvärdering av undervisningen.

Variation, ett aktivt lärarstöd, struktur och målfokus

Undervisningen präglas av variation i arbetssätt och arbetsuppgifter och lärarna planerar lektionerna så att eleverna bibehåller sitt engagemang. Av såväl observationer som intervjuer med lärare och elever framgår att eleverna får arbeta på olika sätt och i olika arbetsformer. Vidare framgår att arbetsuppgifterna under en lektion varierar för att bibehålla elevernas fokus. Av intervjuer med eleverna framgår att även om det skiljer sig något mellan ämnen och lärare så är lektionerna som regel varierade. Eleverna beskriver att de under lektioner exempelvis har genomgångar, skriver, diskuterar eller får läsa texter och svara på frågor kopplade till aktuellt arbetsområde.

Lärarna försäkrar sig om att eleverna förstår vad de ska göra och att de kommer igång med arbetet. Genomförda observationer visar flera exempel på hur lärarna ger eleverna stöd och hjälp i arbetet genom att förklara, ställa frågor och hjälpa eleverna att komma igång. Vid flera av de observerade lektionerna framgår att lärare under lektionens gång fortlöpande stämmer av med eleverna hur det går samt förklarar och hjälper eleverna att bibehålla sitt engagemang. Eleverna beskriver att de får hjälp av läraren om de tycker att något är svårt i undervisningen.

Undervisningen är strukturerad och det finns gemensamma arbetssätt för att skapa struktur och tydlighet för eleverna. Av intervjuer med lärare och inskickad dokumentation framgår att lärarna använder sig av en gemensam lektionsstruktur. Den innebär att läraren informerar eleverna om lektionens start och avslut samt

innehåll på tavlan. Av intervju med eleverna framgår att lärarna brukar inleda lektionerna med en genomgång. Av intervju med lärarna framgår att undervisningens syfte och mål presenteras för eleverna framförallt när eleverna påbörjar ett nytt arbetsområde. Eleverna uppger att lärarna förklarar syfte och mål så de förstår vad de ska lära sig och hur. Syfte och mål finns även tillgängligt för eleverna på skolans digitala lärplattform. Där finns också planeringar och bedömningskriterier för respektive arbetsområde.

#### Motivation och anpassningar

Undervisningen stimulerar och stärker elevernas självförtroende och motivation och lärarna signalerar höga förväntningar på eleverna. Av intervju med lärare framgår att de arbetar aktivt med att göra eleverna delaktiga i undervisningen genom att på olika sätt uppmuntra dem. Detta framgår även vid flera av de observerade lektionerna. Av intervju med lärarna framgår vidare att de arbetar aktivt med att skapa ett tillåtande klimat i klassrummet där elever exempelvis vågar svara fel. Av intervjuer med elever framgår att de upplever att lärarna förmedlar att de vill att eleverna ska lyckas och att de hjälper eleverna vid behov. Även om inte alla elever alltid vill ta emot hjälp beskriver eleverna att lärarna arbetar på olika sätt för att uppmuntra och stödja dem, exempelvis genom att variera lektionens innehåll eller bryta av med en annan aktivitet, exempelvis frågesport.

Granskningen visar att undervisningens arbetssätt och innehåll anpassas till aktuell elevgrupp och elevers enskilda behov. Av intervjuer med lärarna framgår att i årskurs 7 genomförs tester för att kartlägga elevernas kunskaper. Resultaten av testerna används av lärarna för att planera och anpassa undervisningen utifrån elevernas behov. Av intervjuer med lärarna och elevhälsan framgår att i arbetet med anpassningar finns elevhälsans professioner som stöd gällande exempelvis undervisningsstrategier eller kring att anpassa läromedel utifrån elevers behov. Av intervjuer med lärarna framgår flera exempel på hur de arbetar för att anpassa undervisningen men också utmana elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling.

#### Elevers delaktighet i sitt eget lärande och undervisningen

Undervisningens innehåll ger eleverna möjlighet att reflektera över olika frågor och över sitt eget lärande. Av intervjuer med lärare framgår att eleverna får reflektera över sitt lärande och nyttan av det som de har lärt sig. Exempelvis beskriver en lärare att i ämnet idrott och hälsa får eleverna reflektera kring vad de kunde när de började arbeta med ett moment jämfört med vad eleverna kan när momenten är avslutat. Av intervjuer med eleverna framgår att lärarna på olika vis ger eleverna möjlighet att fundera över sitt lärande, bland annat via den återkoppling eleverna får, skriftligt eller muntligt, efter olika uppgifter eller prov. Vidare beskriver eleverna att de får träna på

att reflektera kring frågor som inte har ett givet svar, exempelvis frågor som anknyter till olika nyheter. Under en av lektionsobservationerna fick eleverna utifrån en bok de läser diskutera olika frågor som saknar givna svar utifrån olika perspektiv. Lärarna beskriver att de till exempel för samtal med eleverna under mentorstiden om hur eleverna kan ta ansvar för sitt lärande.

Lärarna använder olika metoder för att involvera eleverna i planering och utvärdering av undervisningen. Av intervju med lärarna framgår att de gör digitala ämnesutvärderingar med eleverna. Resultaten av utvärderingarna ligger sedan till grund för justeringar och förbättringar av undervisningen. Av intervjuer med elever framgår att lärarna diskuterar med eleverna hur de uppfattar undervisningen. Eleverna uppger att lärarna försöker anknyta ämnesinnehållet till saker som eleverna är intresserade av. Dock upplever eleverna att de har begränsad möjlighet till att påverka planeringen av undervisningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

## Trygghet och studiero

### Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det i huvudsak finns ett samlat arbete med att skapa studiero. Arbetet kännetecknas av att elevers upplevelse av studiero följs upp och skolenheten genomför både förebyggande och åtgärdande insatser. Vidare bedrivs i huvudsak ett samlat arbete med att skapa en trygg miljö.

### Studiero

Det finns i huvudsak ett samlat arbete med att skapa studiero. Av samtliga intervjuer framgår att det finns gemensamma strategier för att skapa studiero exempelvis en tydlig lektionsstruktur, att mentorerna bestämmer elevernas placering i klassrummet samt att elevernas telefoner ska vara i elevernas skåp under lektionstid. Rektorn uppger att det har förts diskussioner i arbets- och ämneslagen för att skapa en samsyn kring arbetet med studiero. Av intervjun med elevhälsans representanter framgår att

det i vissa klasser finns två lärare eller elevassistenter. Studieron i olika klasser stäms av varje vecka och då kan elevassistenterna fördelas till grupper utifrån behov. Elevhälsan är även delaktig i att ge stöd och handledning till enskilda lärare och till arbetslag, både vid behov och i främjande syfte. Vidare framgår att skolenhetens gemensamma ordningsregler regelbundet tas upp med eleverna, exempelvis vid läsårsstart, och att eleverna då även har möjlighet att diskutera eventuella justeringar av ordningsreglerna.

Av intervjun med rektorn framgår att elevernas upplevelse av studiero följs upp i den skolenkät som görs regelbundet. Rektorn för också samtal med lärare och elevrådet om hur studieron är på skolan. Av intervju med elever framgår att samtal om studiero förs i klasserna samt vid utvecklingssamtalen. Rektorn, lärarna och elevhälsans representanter beskriver att insatser vidtogs föregående läsår för att skapa bättre studiero i några elevgrupper. Insatserna gav effekt under vårterminen men under höstterminen har nya utmaningar konstaterats och nya insatser har därför initierats.

Av intervjuer med lärarna och eleverna samt av genomförda observationer framgår att lärarna vidtar åtgärder för att det ska vara studiero. Till exempel genom att säga till eleverna samt uppmärksamma eleverna på att ljudnivån i klassrummet ökat. Lärarna kan även vid behov placera elever i gruppum.

Av samtliga intervjuer framgår att studieron överlag är god. Av intervju med rektorn framgår att hen inte upplever att det finns något generellt problem vad gäller studieron på skolenheten, men att det sker insatser för att förbättra studieron i vissa grupper och att lärare vid behov får stöd. Av intervjuer med lärare och elever framgår dock att studieron i klassrummen kan variera mellan grupper och utifrån när på dagen undervisningen sker. Av lektionsobservationerna framgår också skillnader avseende studieron vid olika lektioner.

### Trygghet

Vid skolenheten bedrivs i huvudsak ett samlat arbete för att skapa en trygg miljö. Av intervju med rektorn framgår att det på skolenheten finns ett trygghetsteam som är ute bland eleverna. Vidare ordnar fritidsgården, som är en del av trygghetsteamet, aktiviteter för eleverna. Personalen är ute på rasterna enligt ett rastvaktsschema som planeras utifrån behov och flöde av elever, särskilt på de platser som identifierats som mindre trygga för eleverna. Dessutom finns personal i skolmatsalen samt att fritidsgårdens personal är ute bland eleverna på morgonen. Skolenheten ordnar temadagar om olika ämnen, bland annat hälsa och språkbruk, yoga i lugnande syfte samt att skolpsykologen och kuratorn ger kortare föreläsningar kring exempelvis relationer och hälsa för både elever och lärare. Det ordnas även flera olika

gemensamhetsskapande aktiviteter för elever, exempelvis temaarbeten mellan klasserna.

Av inskickad dokumentation framgår vidare att elevernas upplevelse av trygghet följs upp vid utvecklingssamtal, klass- och elevråd och vid arbetsmiljöronder. Elevernas upplevelse av trygghet mäts även årligen i bland annat huvudmannens egen samt via regionens enkät. Resultaten av den förstnämnda enkäten diskuteras tillsammans med elevernas klassvis. Av intervju med rektorn framgår att enkätresultaten för läsåret 2022/23 visar att elevernas upplevelse av trygghet minskat, framförallt otrygghet kopplad till vissa platser. Eleverna beskriver att de i huvudsak upplever att de är trygga på skolenheten och att de flesta eleverna behandlar varandra väl samt att lärarna bemöter dem på ett bra sätt.

Utifrån vad kartläggning och analys visar vidtar rektorn åtgärder för att stärka tryggheten på skolan. Av intervjuer med rektorn, elevhälsans representanter och lärarna framgår att insatser görs utifrån de behov som bland annat identifieras i de olika enkäterna. Ett exempel på en åtgärd som vidtagits är att personal har koncentrerats till de områden där eleverna uppger att de känner sig otrygga, till exempel i vissa korridorer. Vidare har arbetsrum för viss personal flyttas till annan plats för att säkra tryggheten på utsatta platser. Skolenheten har också gjort insatser för att öka tryggheten i omklädningsrummen då dessa upplevts som otrygga.

Av intervjun med rektorn framgår att det finns rutiner för hantering av kränkingsärenden. Både skolenheten och huvudmannen gör årligen uppföljningar och analyser av inkomna kränkingsanmälningar. Av inskickad dokumentation framgår att analysen för läsåret 2022/23 visar att det är fler kränkingsanmälningar i en av årskurserna. Vidare är flertalet kränkningar av verbal karaktär och sker vid elevers användning av sociala medier. Av intervju med rektorn framgår dock att rektorn har noterat att det finns olika uppfattningar om när en anmälan om kränkande behandling ska göras bland skolpersonalen. Rutinerna kring kränkingsanmälningar har därför diskuterats i arbetslagen och kuratorn har nyligen haft en genomgång med arbetslagen om vad en kränkning är och hur de ska hanteras. Dessutom har huvudmannen gjort fortbildningsinsatser för personalen utifrån vad som framkommit vid analyser av kränkingsanmälningar. Emellertid beskriver både elever och lärare att det förekommer ett hårt språkbruk i vissa elevgrupper. Vidare förekommer det att elever får utstå kränkande kommentarer från andra elever. Det förekommer också att det som sker på sociala medier mellan elever påverkar tryggheten på skolan och klassrumsmiljön. Av intervjuer med elever framgår att lärarna reagerar när de hör elever tala med varandra på ett olämpligt sätt, men att det varierar mellan lärare i vilken omfattning och med vilken tydlighet de reagerar på kränkande kommentarer.

**Identifierat utvecklingsområde**

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med personalen fortsätta att utveckla det samlade arbetet med att skapa trygghet på skolan.

Skolinspektionen bedömer att det samlade arbetet med att upprätthålla en trygg skolmiljö behöver utvecklas. Granskningen visar att det finns ett pågående arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna. Elevernas upplevelse av trygghet kartläggs, resultaten analyseras och åtgärder vidtas utifrån vad analyserna visar. Av granskningen framgår dock att det vid skolan finns problem med bristande acceptans elever emellan som ger sig till uttryck genom exempelvis kränkande kommentarer.

Av 5 kap. 3 skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Av Lgr 22, 8 Rektorns ansvar framgår att rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Vidare framgår att rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Rektorn har även inom givna ramar ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att tillsammans med personalen fortsätta att utveckla det samlade arbetet med att skapa trygghet på skolan.

**Bedömning och betygssättning**

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i lärarnas betygssättning samt för diskussioner med lärarna om orsaker till avvikelserna. Rektorn ger dessutom lärarna möjligheter att på olika sätt samverka kring och kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg.

### Uppföljning och analys av bedömningar och betyg

Rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i lärarnas betygssättning samt för diskussioner med lärarna om orsaker till avvikelserna. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att lärarnas bedömning och betygssättning systematiskt följs upp och att rektorn för ett resonemang på skolan med lärarna kring eventuella avvikelser. Rektorn har i sin uppföljning bland annat identifierat skillnader i bedömning och betygssättning mellan enskilda lärare samt skillnader mellan elevers resultat på nationella prov och slutbetyg. Utifrån diskussioner har rektorn fått förklaringar till avvikelser och samtidigt konstaterat att en tänkbar förklaring till avvikelserna kan vara en ökad personalomsättning. Rektorn har även noterat att det finns skillnader mellan olika ämneslag när det gäller i vilken utsträckning de diskuterar frågor kring likvärdig betygssättning och bedömning. Utifrån vad uppföljning och analys visat har rektorn därför beslutat att utveckla lärarnas arbete med sambedömning.

### Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina betyg och bedömningar. Av intervju med rektorn och lärarna samt av inskickad dokumentation framgår att det avsätts tid för lärarna att diskutera likvärdig bedömning. Ämneslagen har dessutom varje termin ett särskilt möte avsatt för att diskutera sambedömning och betygssättning. Vidare framgår att nyanställda och obehöriga lärare får stöd av ämneskollegor vid bedömning och betygssättning. Av lärarintervjuer och inskickad dokumentation framgår att lärare som undervisar i samma ämne har sina arbetsplatser intill varandra, vilket också bidrar till att skapa förutsättningar för att arbeta tillsammans med bedömning och betygssättning.

Det pågår ett aktivt arbete med att aktualisera frågor kring betyg och bedömning på skolan. Av inskickad dokumentation framgår att det i ämneslagen sker ett aktivt arbete med att analysera resultaten av nationella prov jämfört med terminsbetyg. Förutom att diskutera avvikelser har lärarna analyserat resultaten utifrån sin egen undervisning, exempelvis i relation till hur undervisningen planeras. Vidare genomför huvudmannen en satsning i syfte att stärka likvärdigheten inom ämnet matematik. När det gäller fortbildning kring likvärdighet framgår av lärarintervjun att likvärdig bedömning utifrån den nya läroplanen har diskuterats i de lärargrupper som organiseras inom kommunen.

Rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Av inskickad dokumentation och intervjuer med rektorn och lärarna framgår att det i ämneslagen sker sambedömning samt att det i flertalet ämnen används gemensamma prov inklusive bedömningsmallar. Vidare framgår av inskickad dokumentation att i samhällsorienterande ämnen är alla lärare involverade i bedömningen, exempelvis genom att lärarna bedömer olika frågor på prov och

tillsammans diskuterar eventuella tveksamheter. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att nationella prov alltid bedöms gemensamt.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

**På Skolinspektionens vägnar**

**X Tobias Thorén**

---

**X** Therese Nehler

---

Föredragande  
Signerat av: Therese Nehler

**Resultatfattare**  
I handläggningen av ärendet har även utredarna Daniel Nilsson och Cecilia Asplid medverkat.  
Signerat av: Tobias Thorén

## Bilaga 1: Underlag för bedömning

---

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn och biträdande rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

### Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:  
[www.skolinspektionen.se](http://www.skolinspektionen.se)

## Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

---

Skolinspektionen besökte skolenheten den 5-7 september 2023. Besöket genomfördes av utredarna Therese Nehler, Daniel Nilsson och Cecilia Asplid.

Vifolkaskolan 7-9 är en grundskola med årskurserna 7-9. Vid tidpunkten för Skolinspektionens granskning hade skolenheten 342 elever i grundskolan. Skolenheten leds av en rektor som har arbetat på skolan sedan 1 augusti 2023. Vidare finns vid skolenheten även en biträdande rektor.